C/2025/654

10.2.2025

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Ιανουαρίου 2025

για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Δανίας

(C/2025/654)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, και ιδίως το άρθρο 17,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(1) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία ([1]), μαζί με τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ([2]) και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών ([3]), αποτελούν τα βασικά στοιχεία του μεταρρυθμισμένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο αποσκοπεί στην προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και στην πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται περισσότερο στον μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και συνεκτική επιβολή των κανόνων.

(2) Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια που υποβάλλουν τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή βρίσκονται στο επίκεντρο του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Τα εν λόγω σχέδια πρέπει να επιτυγχάνουν δύο στόχους: i) να διασφαλίζουν ότι, μεταξύ άλλων έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής, το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε αξιόπιστα καθοδική πορεία ή παραμένει σε συνετά επίπεδα, και ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα οδηγείται και διατηρείται κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, και ii) να διασφαλίζουν την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και να λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε σχέδιο πρέπει να παρουσιάζει μεσοπρόθεσμη δέσμευση για μια πορεία των καθαρών δαπανών ([4]), η οποία να θέτει ουσιαστικά δημοσιονομικό περιορισμό για τη διάρκεια του σχεδίου, που καλύπτει τέσσερα ή πέντε έτη (ανάλογα με την κανονική διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου στο εκάστοτε κράτος μέλος). Επιπλέον, το σχέδιο θα πρέπει να εξηγεί πώς το κράτος μέλος θα διασφαλίσει την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις [συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ), κατά περίπτωση] και πώς το κράτος μέλος θα λάβει υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης. Η περίοδος δημοσιονομικής προσαρμογής καλύπτει χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών, το οποίο μπορεί να παραταθεί κατά έως και τρία έτη, αν το κράτος μέλος δεσμευτεί να υλοποιήσει ένα σύνολο σχετικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων το οποίο πληροί τα κριτήρια του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(3) Μετά την υποβολή του σχεδίου, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον αυτό συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, δηλαδή οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

(4) Βάσει σύστασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο πρέπει στη συνέχεια να εκδώσει σύσταση με την οποία να καθορίζει την πορεία των καθαρών δαπανών του οικείου κράτους μέλους και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να εγκρίνει το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται παράταση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

Διαδικασία πριν από την υποβολή του σχεδίου

(5) Στις 20 Σεπτεμβρίου 2024 η Δανία υπέβαλε το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιό της στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Διαδικασία πριν από την υποβολή του σχεδίου

(6) Πριν από την υποβολή του σχεδίου της, η Δανία ζήτησε τεχνικές πληροφορίες ([5]), τις οποίες η Επιτροπή υπέβαλε στις 21 Ιουνίου 2024 και δημοσίευσε στις 20 Σεπτεμβρίου 2024 ([6]). Στις τεχνικές πληροφορίες αναφέρεται το επίπεδο του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου το 2028 που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα διατηρείται κάτω από το 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και ότι το δημόσιο χρέος παραμένει κάτω από το 60 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ελλείψει περαιτέρω δημοσιονομικών μέτρων πέραν της τετραετούς περιόδου προσαρμογής. Ως μεσοπρόθεσμος ορίζοντας ορίζεται η δεκαετής περίοδος μετά το πέρας της περιόδου προσαρμογής. Οι τεχνικές πληροφορίες καταρτίστηκαν και διαβιβάστηκαν στο κράτος μέλος βάσει δύο σεναρίων: το ένα σενάριο περιλαμβάνει τη συνέπεια με τη συνθήκη διασφάλιση της ανθεκτικότητας του ελλείμματος ([7]), σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, και το άλλο σενάριο χωρίς την εν λόγω διασφάλιση. Στις τεχνικές πληροφορίες για τη Δανία ορίζεται ότι για την τήρηση των ισχυόντων δημοσιονομικών κανόνων κατά τη διάρκεια τετραετούς περιόδου προσαρμογής, και με βάση τις παραδοχές της Επιτροπής στις οποίες στηριζόταν η προηγούμενη καθοδήγηση που διαβιβάστηκε τον Ιούνιο του 2024, το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο - 1,4 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028· σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος), σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί. Προς ενημέρωση, λαμβανομένης επίσης υπόψη της διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος, το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο - 1,1 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028). Ωστόσο, η συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος δεν συνιστά απαίτηση για τη Δανία, η οποία είναι επιλέξιμη για τεχνικές πληροφορίες.

Πίνακας 1: Τεχνικές πληροφορίες που παρείχε η Επιτροπή στη Δανία

Τελευταίο έτος της περιόδου προσαρμογής	2028
Ελάχιστη τιμή του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου (% του ΑΕΠ), σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος	- 1,4
Μόνο για ενημέρωση: Ελάχιστη τιμή του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου (% του ΑΕΠ), σενάριο με τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος	- 1,1

Πηγή: Υπολογισμοί της Επιτροπής

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Δανία και η Επιτροπή πραγματοποίησαν τεχνικό διάλογο τον Σεπτέμβριο του 2024. Ο διάλογος επικεντρώθηκε στην πορεία των καθαρών δαπανών την οποία προβλέπει η Δανία και στις σχετικές υποκείμενες παραδοχές (ιδίως όσον αφορά τη δυνητική ανάπτυξη και το παραγωγικό κενό, καθώς και τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας, συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων μέτρων), καθώς και στις προβλεπόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και στις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης για δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, ενεργειακή ασφάλεια και ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων.

([5]) Η προηγούμενη καθοδήγηση που διαβιβάστηκε στα κράτη μέλη και στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή περιλαμβάνει τεχνικές πληροφορίες i) με και χωρίς παράταση της περιόδου προσαρμογής (που καλύπτει 4 και 7 έτη, αντίστοιχα) και ii) με και χωρίς τη συνθήκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας του ελλείμματος. Περιλαμβάνει επίσης τους βασικούς αρχικούς όρους και τις υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους της Επιτροπής. Η πορεία αναφοράς υπολογίστηκε με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο *Debt Sustainability Monitor (Παρακολούθηση της βιωσιμότητας του χρέους) 2023* της Επιτροπής (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Βασίζεται στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στη μεσοπρόθεσμη παράτασή τους έως το 2033, ενώ η μακροπρόθεσμη αύξηση του ΑΕΠ και οι δαπάνες λόγω της γήρανσης του πληθυσμού συνάδουν με την κοινή *έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για τη δημογραφική γήρανση του 2024* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#denmark.

([7]) Η διασφάλιση της ανθεκτικότητας του ελλείμματος που θεσπίστηκε με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 ορίζει ότι η ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου για την επίτευξη του απαιτούμενου περιθωρίου είναι 0,4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (ή 0,25 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ στην περίπτωση παράτασης της περιόδου προσαρμογής) έως ότου το διαρθρωτικό έλλειμμα μειωθεί σε ποσοστό κάτω του 1,5 % του ΑΕΠ.

(8) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχε η Δανία στο σχέδιό της, δεν πραγματοποιήθηκε διαδικασία διαβούλευσης με τους σχετικούς εθνικούς συμφεροντούχους (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων) πριν από την υποβολή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(9) Το σχέδιο υποστηρίζει ότι τα Οικονομικά Συμβούλια της Δανίας παρακολουθούν συνεχώς τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς στόχους και αξιολογούν τη βιωσιμότητα της δημοσιονομικής πολιτικής, καθώς και της οικονομικής πολιτικής γενικότερα, μολονότι δεν παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με την ουσιαστική συμβολή τους ούτε σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η προσπάθεια αυτή μετουσιώθηκε στο σχέδιο.

(10) Το σχέδιο παρουσιάστηκε στο εθνικό κοινοβούλιο μετά την υποβολή του.

Άλλη συναφής διαδικασία

(11) Στις 21 Οκτωβρίου 2024 το Συμβούλιο απηύθυνε στη Δανία σειρά ειδικών ανά χώρα συστάσεων (CSR) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου ([8]).

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή αξιολόγησε το σχέδιο ως εξής:

Πλαίσιο: μακροοικονομική και δημοσιονομική κατάσταση και προοπτικές

(13) Η οικονομική δραστηριότητα στη Δανία αυξήθηκε κατά 2,5 % το 2023, λόγω των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 2,4 % το 2024, χάρη στις καθαρές εξαγωγές και στην ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση. Το 2025, το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,5 %, καθώς η ιδιωτική και η δημόσια κατανάλωση και οι επενδύσεις αποκτούν επιπρόσθετη δυναμική και τα αυξανόμενα αποθέματα συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη. Το 2026 το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,8 %, καθώς διατηρούνται οι θετικές τάσεις στην ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων (δηλ. κατά την περίοδο 2024-2026), η αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ στη Δανία αναμένεται να μειωθεί από 2,1 % σε 1,7 %, εξαιτίας της μείωσης της συμβολής του δυνητικού εργατικού δυναμικού που οφείλεται στη μείωση του αριθμού των απασχολουμένων. Το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 5,1 % το 2023 και η Επιτροπή προβλέπει ότι θα ανέλθει σε 5,8 % το 2024 ([9]), 5,8 % το 2025 και 5,8 % το 2026. Ο πληθωρισμός (αποπληθωριστής ΑΕΠ) προβλέπεται να αυξηθεί από - 3,8 % το 2023 σε 1,6 % το 2024 και να ανέλθει σε 2,2 % το 2025 και σε 1,9 % το 2026.

(14) Όσον αφορά τις δημοσιονομικές εξελίξεις, το 2023 το δημοσιονομικό πλεόνασμα της Δανίας ανήλθε σε 3,3 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναμένεται να φτάσει στο 2,3 % του ΑΕΠ το 2024, να μειωθεί περαιτέρω στο 1,5 % του ΑΕΠ το 2025 και, με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής, να ανέλθει στο 0,9 % το 2026. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιλαμβάνουν το σχέδιο προϋπολογισμού της Δανίας για το 2025, το οποίο η κυβέρνηση υπέβαλε στο εθνικό κοινοβούλιο τον Αύγουστο του 2024. Το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 33,6 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2023. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο λόγος του χρέους αναμένεται να μειωθεί στο 31,0 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2024. Προβλέπεται να μειωθεί στο 29,3 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2025 και στο 28,3 % στο τέλος του 2026. Οι δημοσιονομικές προβλέψεις της Επιτροπής δεν λαμβάνουν υπόψη αυτές καθαυτές τις δεσμεύσεις πολιτικής στα μεσοπρόθεσμα σχέδια έως ότου να υποστηρίζονται από εύλογα και επαρκώς καθορισμένα απτά μέτρα πολιτικής.

Πορεία των καθαρών δαπανών και κύριες μακροοικονομικές παραδοχές στο σχέδιο

(15) Το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Δανίας καλύπτει την περίοδο 2025-2028 και παρουσιάζει δημοσιονομική προσαρμογή σε διάστημα τεσσάρων ετών.

(16) Το σχέδιο περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

(17) Στο σχέδιο προβλέπεται δέσμευση στην πορεία των καθαρών δαπανών που αναφέρεται στον πίνακα 2, η οποία αντιστοιχεί σε μέση αύξηση των καθαρών δαπανών κατά 4,4 % κατά τη διάρκεια των ετών 2025-2028. Οι τεχνικές πληροφορίες (με την παραδοχή γραμμικής πορείας προσαρμογής) συνάδουν με μέση αύξηση των καθαρών δαπανών ύψους 5,8 % κατά την περίοδο προσαρμογής (2025-2028). Η πορεία των καθαρών δαπανών, για την οποία αναλήφθηκε δέσμευση στο σχέδιο, αναφέρεται ότι θα οδηγήσει σε διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο ύψους 0,5 % ([10]) του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου

([8]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2024, σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Δανίας.

([9]) Η αύξηση του ποσοστού ανεργίας το 2024 οφείλεται κυρίως στην αλλαγή της μεθοδολογίας στην έρευνα για το εργατικό δυναμικό.

([10]) Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο που υπολογίζεται σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία. Το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο που αναφέρει η Δανία στο σχέδιο δεν είναι άμεσα συγκρίσιμο με τις τεχνικές πληροφορίες, καθώς βασίζεται σε διαφορετικές τεχνικές και εννοιολογικές παραδοχές, όπως εξηγείται στο πλαίσιο 2.2 του σχεδίου.

προσαρμογής (2028). Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από το ελάχιστο επίπεδο του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου ύψους - 1,4 % του ΑΕΠ το 2028 που παρείχε η Επιτροπή στις τεχνικές πληροφορίες της 21ης Ιουνίου 2024 ([11]). Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι το δυνητικό ΑΕΠ θα αυξηθεί από 2,1 % το 2024 σε 2,6 % το 2025 προτού μειωθεί σε 0,9 % έως το 2028. Επιπλέον, το σχέδιο προβλέπει ότι ο ρυθμός αύξησης του αποπληθωριστή του ΑΕΠ θα αυξάνεται κατά 2,1 % ετησίως κατά μέσο όρο την περίοδο 2025-2028 και θα συγκλίνει στο 2,0 % έως το 2028.

Πίνακας 2: Πορεία των καθαρών δαπανών και κύριες παραδοχές στο σχέδιο της Δανίας

	2024	2025	2026	2027	2028	Μέσος όρος της περιόδου ισχύος του σχεδίου 2025-2028
Αύξηση των καθαρών δαπανών (ετήσια, %)	7,2	5,0	5,7	3,8	2,9	4,4
Αύξηση των καθαρών δαπανών (σωρευτική, από το έτος βάσης 2023, %)	7,2	12,6	18,9	23,5	27,1	ά.α.
Αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ (%)	2,1	2,6	1,2	1,3	0,9	1,5
Πληθωρισμός (αύξηση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ) (%)	2,0	1,7	2,6	2,0	2,0	2,1

Πηγή: Μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Δανίας και υπολογισμοί της Επιτροπής.

Επιπτώσεις των δεσμεύσεων του σχεδίου για τις καθαρές δαπάνες στο δημόσιο χρέος

(18) Εάν η δέσμευση για την πορεία των καθαρών δαπανών που αναλαμβάνεται στο σχέδιο και οι υποκείμενες παραδοχές υλοποιηθούν, το δημόσιο χρέος, σύμφωνα με το σχέδιο, θα αυξηθεί σταδιακά από 32,8 % το 2024 σε 35,6 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028), σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα. Μετά την προσαρμογή, μεσοπρόθεσμα (δηλαδή έως το 2038), ο λόγος χρέους αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω σταδιακά σύμφωνα με το σχέδιο και να ανέλθει στο 44,4 % του ΑΕΠ το 2038.

Πίνακας 3: Το δημόσιο χρέος και η εξέλιξη του ισοζυγίου στο σχέδιο της Δανίας

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	33,6	32,8	31,4	32,7	33,9	35,6	44,4
Ισοζύγιο της κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	3,3	1,9	1,0	0,4	0,3	- 0,1	- 0,8

Πηγή: Μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Δανίας

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σχέδιο, το δημόσιο χρέος θα παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη μεσοπρόθεσμα. Επομένως, με βάση τις δεσμεύσεις πολιτικής και τις μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου, η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο συνάδει με την απαίτηση για το χρέος, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

([11]) Στο σενάριο χωρίς τη συνθήκη διασφάλιση της ανθεκτικότητας του ελλείμματος.

Επιπτώσεις των δεσμεύσεων του σχεδίου για τις καθαρές δαπάνες στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης

(19) Με βάση την πορεία των καθαρών δαπανών και τις παραδοχές του σχεδίου, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης θα μειώνεται σταδιακά κατά την περίοδο προσαρμογής και θα καταλήξει σε έλλειμμα της τάξης του 0,1 % του ΑΕΠ έως το 2028. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σχέδιο, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης δεν θα υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου προσαρμογής (2028). Επιπλέον, κατά τη δεκαετία που έπεται της περιόδου προσαρμογής (δηλαδή έως το 2038), το δημόσιο έλλειμμα δεν θα υπερβαίνει το 3 % του ΑΕΠ. Επομένως, με βάση τις δεσμεύσεις πολιτικής και τις μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου, η πορεία των καθαρών δαπανών που προτείνεται στο σχέδιο συνάδει με την απαίτηση για το έλλειμμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

Μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου

(20) Το σχέδιο βασίζεται σε μια σειρά παραδοχών, οι οποίες διαφέρουν από τις παραδοχές της Επιτροπής που διαβιβάστηκαν στη Δανία στις 21 Ιουνίου 2024. Ειδικότερα, στο σχέδιο χρησιμοποιούνται διαφορετικές παραδοχές για οκτώ μεταβλητές, και συγκεκριμένα το σημείο εκκίνησης (διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο το 2024), αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ, αύξηση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ, αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, ονομαστικό επιτόκιο, δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής, προσαρμογές αποθεμάτων-ροών και έκτακτα μέτρα. Στη συνέχεια παρέχεται αξιολόγηση αυτών των διαφορών στις παραδοχές. Οι διαφορές στις παραδοχές με τον σημαντικότερο αντίκτυπο στη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών παρατίθενται κατωτέρω, μαζί με αξιολόγηση κάθε διαφοράς που εξετάζεται μεμονωμένα.

— Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο το 2024 θα είναι χαμηλότερο από τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει σε χαμηλότερο ανώτατο όριο δαπανών, δηλαδή πορεία αύξησης των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής, σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής στο σχέδιο. Η λιγότερο ευνοϊκή παραδοχή στο σχέδιο μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι το σχέδιο βασίζεται στην εθνική έννοια των παραγωγικών κενών η οποία διαφέρει από την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία και συνεπάγεται υψηλότερη κυκλική συμβολή. Μολονότι η εθνική εκτίμηση του παραγωγικού κενού αποκλίνει εννοιολογικά από την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία, επιβεβαιώνεται σε κάποιον βαθμό από άλλες εκτιμήσεις για τη στενότητα της αγοράς εργασίας και τις πιέσεις στο παραγωγικό δυναμικό στην οικονομία. Επιπλέον, οι εθνικές προβλέψεις του Αυγούστου 2024 βασίζονται σε πιο πρόσφατα στοιχεία, τα οποία συνάδουν με τις φθινοπωρινές προβλέψεις 2024 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συνεπώς, αυτή η αυστηρότερη παραδοχή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη.

— Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι η αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ θα είναι υψηλότερη από τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει σε υψηλότερη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής του σχεδίου από ό,τι σύμφωνα με τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτή η ευνοϊκότερη παραδοχή του σχεδίου σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι το σχέδιο στηρίζεται σε εθνικές εκτιμήσεις εννοιολογικά διαφορετικές από εκείνες της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας. Το σχέδιο βασίζεται σε εθνική εκτίμηση του θετικού παραγωγικού κενού το 2024, ενώ η από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία υποδηλώνει αρνητικό παραγωγικό κενό. Προκειμένου να γεφυρωθεί το παραγωγικό κενό, η δυνητική ανάπτυξη κατά την περίοδο προσαρμογής είναι υψηλότερη στο σχέδιο. Οι υψηλότεροι ρυθμοί αύξησης του δυνητικού ΑΕΠ κατά την περίοδο προσαρμογής αντισταθμίζονται από χαμηλότερους ρυθμούς αύξησης του δυνητικού ΑΕΠ στο κατώτερο άκρο της περιόδου που καλύπτεται από την πρόβλεψη. Ως εκ τούτου, οι εκτιμήσεις της Δανίας είναι πιο σταθερές από εκείνες που προκύπτουν από το πλαίσιο μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης του δημόσιου χρέους της Επιτροπής, μολονότι η σωρευτική μεγέθυνση κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την πρόβλεψη παραμένει ελαφρώς χαμηλότερη από τα αποτελέσματα της προαναφερθείσας μεθοδολογίας. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις για τα πρώτα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια, όπως ορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η παραδοχή αυτή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη.

— Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι η αύξηση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ θα είναι χαμηλότερη από τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει σε χαμηλότερη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής του σχεδίου από ό,τι σύμφωνα με τις παραδοχές της Επιτροπής. Η πιο συντηρητική παραδοχή στο σχέδιο μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι στηρίζεται στις εθνικές προβλέψεις του Αυγούστου 2024, οι οποίες βασίζονται σε πιο πρόσφατα στοιχεία. Κατά συνέπεια, η παραδοχή αυτή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη.

— Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι οι προσαρμογές αποθεμάτων-ροών θα είναι κατά μέσο όρο υψηλότερες από τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει σε υψηλότερη μέση αύξηση του λόγου χρέους κατά την περίοδο προσαρμογής του σχεδίου και, ως εκ τούτου, σε χαμηλότερη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής από ό,τι σύμφωνα με τις παραδοχές της Επιτροπής. Η πιο συντηρητική παραδοχή στο σχέδιο μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η κυβέρνηση χορηγεί δάνεια σε φορείς κοινωνικής στέγασης που ταξινομούνται εκτός του δημόσιου τομέα και από τη χρήση πιο πρόσφατων στοιχείων, σύμφωνα με τις εθνικές προβλέψεις του Αυγούστου 2024. Κατά συνέπεια, η παραδοχή αυτή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη.

— Το σχέδιο βασίζεται στην παραδοχή ότι τα έκτακτα μέτρα θα είναι υψηλότερα από τις παραδοχές της Επιτροπής. Αυτό συμβάλλει σε υψηλότερη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών κατά την περίοδο προσαρμογής του σχεδίου από ό,τι σύμφωνα με τις παραδοχές της Επιτροπής. Η ευνοϊκότερη παραδοχή του σχεδίου μπορεί να εξηγηθεί από τη χρήση των απολογιστικών στοιχείων του σχεδίου για την επιστροφή υπερβάλλοντος φόρου κατοικίας που έχει εισπραχθεί. Κατά συνέπεια, η παραδοχή αυτή θεωρείται δεόντως αιτιολογημένη.

Οι εναπομένουσες διαφορές δεν έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών σε σύγκριση με τις παραδοχές της Επιτροπής. Συνολικά, συμβάλλουν στη χαμηλότερη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών στο σχέδιο από ό,τι συνεπάγονται οι τεχνικές πληροφορίες. Συνολικά, όλες οι διαφορές στις παραδοχές από κοινού οδηγούν σε μέση αύξηση των καθαρών δαπανών που είναι χαμηλότερη στο σχέδιο από τη μέση αύξηση των καθαρών δαπανών που αναμένεται με βάση τις τεχνικές πληροφορίες. Επιπλέον, στο σχέδιό της, η Δανία δεσμεύεται να ακολουθήσει πορεία καθαρών δαπανών χαμηλότερη από το εν λόγω ανώτατο όριο. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση των παραδοχών του σχεδίου σε μελλοντικές αξιολογήσεις της συμμόρφωσης με την πορεία των καθαρών δαπανών.

Δημοσιονομική στρατηγική του σχεδίου

(21) Σύμφωνα με την ενδεικτική δημοσιονομική στρατηγική του σχεδίου, οι δεσμεύσεις για τις καθαρές δαπάνες συνάδουν με τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες, ιδίως με την ιεράρχηση των δημόσιων υπηρεσιών με γνώμονα τον πολίτη, διασφαλίζοντας ότι η χρηματοδότηση προσαρμόζεται στις αλλαγές στη δημογραφική σύνθεση, συμπεριλαμβανομένου του αυξανόμενου αριθμού των ηλικιωμένων. Η Δανία προτίθεται να ενισχύσει τις αμυντικές ικανότητες, διασφαλίζοντας ότι οι δαπάνες στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 2 % του ΑΕΠ. Επιπλέον, η κυβέρνηση αποσκοπεί στη μείωση των φόρων εισοδήματος φυσικών προσώπων που οδηγούν σε χαμηλότερα φορολογικά έσοδα, με σταδιακή εφαρμογή της μεταρρύθμισης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων από το 2025 και μετά. Ο προσδιορισμός των μέτρων πολιτικής προς έγκριση πρέπει να επιβεβαιώνεται ή να προσαρμόζεται και να προσδιορίζεται ποσοτικά στους ετήσιους προϋπολογισμούς. Ο προϋπολογισμός που κατέθεσε η κυβέρνηση στο εθνικό κοινοβούλιο τον Αύγουστο του 2024 για το 2025 προσδιορίζει τα μέτρα πολιτικής μέσω των οποίων θα επιτευχθούν οι δεσμεύσεις για τις καθαρές δαπάνες το 2025.

Μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές προθέσεις στο σχέδιο που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης

(22) Το σχέδιο περιγράφει τις προθέσεις πολιτικής σχετικά με την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, και λαμβάνουν υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Το σχέδιο περιλαμβάνει 91 μέτρα, εκ των οποίων 11 λαμβάνουν στήριξη από τον ΜΑΑ και 5 από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής.

(23) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των στόχων για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119, το σχέδιο περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Περισσότερα από 30 μέτρα συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Τα μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνουν πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση για τη βιομηχανία [που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ)], αύξηση του φόρου ντίζελ, καθώς και μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα με σκοπό την ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου και την αύξηση της υιοθέτησης της τεχνολογίας (που περιλαμβάνεται στο ΣΑΑ). Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης μέτρα για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές (CSR του 2019 για τις μεταφορές), τόσο για τις οδικές όσο και για τις αεροπορικές μεταφορές. Τα μέτρα για τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία (CSR του 2022 και του 2023) περιλαμβάνουν νέο σχέδιο δράσης για τα πλαστικά απόβλητα, τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού για τις συσκευασίες και τα πλαστικά μίας χρήσης. Τα μέτρα για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της ρύθμισης των βιοκτόνων χημικών ουσιών, των φυτοφαρμάκων και των PFAS. Συμπληρώνονται από μέτρα για την αντιμετώπιση των εκπομπών από τη γεωργία (CSR του 2024 για την περιβαλλοντική πολιτική και τη διαχείριση των πόρων). Σε αυτά περιλαμβάνεται συμφωνία για μια πράσινη Δανία, με φορολογική μεταρρύθμιση για τα ισοδύναμα CO2 στη γεωργία, καθώς και επενδύσεις στη μετατροπή γης σε φυσικές περιοχές και βελτιώσεις των γεωργικών πρακτικών (ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ). Μαζί με το επικαιροποιημένο θαλάσσιο σχέδιο, τα μέτρα αυτά συμβάλλουν στην προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Το σχέδιο περιλαμβάνει 9 μέτρα για τη στήριξη της ψηφιακής μετάβασης (CSR του 2020, του 2021, του 2022 και του 2023 σχετικά με το δημοσιονομικό πλαίσιο και τη δημοσιονομική διακυβέρνηση). Σε αυτά περιλαμβάνονται μια στρατηγική ψηφιοποίησης που περιλαμβάνει 61 πρωτοβουλίες (που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ), επενδύσεις στην ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και στην ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογιών για τον δημόσιο τομέα, στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των εταιρειών (ορισμένες περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ και άλλες υποστηρίζονται από τα ταμεία συνοχής) και επενδύσεις για τη βελτίωση της ευρυζωνικής κάλυψης (που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ).

(24) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, το σχέδιο περιλαμβάνει πάνω από 40 πρωτοβουλίες. Οι κύριες προτεραιότητες του σχεδίου στον τομέα αυτόν είναι η ενίσχυση των επιχειρήσεων και της απασχόλησης στη Δανία. Τα μέτρα για τη στήριξη των επιχειρήσεων (CSR για την έρευνα και την καινοτομία, που εκδόθηκαν το 2019) περιλαμβάνουν μεγάλη αύξηση των κονδυλίων για τη στήριξη των επιχειρήσεων, δέσμη μέτρων για την επιχειρηματικότητα, καθώς και μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της έκπτωσης φόρου για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας (περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ). Το σχέδιο εστιάζει ιδιαίτερα στις πολιτικές για τη στήριξη της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, διαφόρων αλλαγών στο σύστημα πρόνοιας, που διατηρεί το δικαίωμα της εκπαιδευτικής αναβάθμισης στο 110 % των επιδομάτων ανεργίας, καθώς και σε μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της πρόσβασης σε διεθνές εργατικό δυναμικό. Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης σειρά πρωτοβουλιών για ίσες

ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Τα μέτρα για την εκπαίδευση και την κατάρτιση (CSR του 2019) περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις στην πρωτοβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και επενδύσεις για τη βελτίωση της ΕΕΚ και της εκπαίδευσης ενηλίκων, ιδίως για την πράσινη μετάβαση (περιλαμβάνεται στο ΣΑΑ) (CSR του 2023 για τις δεξιότητες). Το σχέδιο περιλαμβάνει σειρά πρωτοβουλιών για δίκαιες συνθήκες εργασίας, όπως μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος. Το σχέδιο περιλαμβάνει σειρά πρωτοβουλιών για την κοινωνική προστασία και ένταξη, με μεταρρύθμιση του νόμου για τα παιδιά με σκοπό την αύξηση των δικαιωμάτων των παιδιών, απλούστευση του συστήματος παροχών ασθένειας και μόνιμη επέκταση της κάρτας κοινωνικής εξαίρεσης από το 2025. Όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη (CSR του 2020), το σχέδιο περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του τοπικού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης για την καλύτερη κατανομή του υγειονομικού προσωπικού και των υγειονομικών πόρων σε ολόκληρη τη Δανία, επενδύσεις στην ψυχιατρική, την επείγουσα περίθαλψη και τις νοσοκομειακές υποδομές. Τα μέτρα αυτά συμπληρώνονται με τη μεταρρύθμιση του τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης και την κατάρτιση του προσωπικού που φροντίζει άτομα με αναπηρία. Τα μέτρα για τη στέγαση (CSR του 2022 και του 2023) περιλαμβάνουν μεταρρύθμιση του φόρου κατοικίας που τέθηκε σε εφαρμογή το 2024 και επενδύσεις στην κοινωνική στέγαση.

(25) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα της ενεργειακής ασφάλειας, το σχέδιο περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο μέτρων, όλα εκ των οποίων ανταποκρίνονται στις CSR που απευθύνθηκαν στη Δανία το 2022 και το 2023 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις ενεργειακές υποδομές και τα δίκτυα. Τα μέτρα για την αύξηση της διαθεσιμότητας και της χρήσης της πράσινης θέρμανσης περιλαμβάνουν επενδύσεις για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της τηλεθέρμανσης και κίνητρα για τη μετάβαση των νοικοκυριών από τη θέρμανση με αέριο στην πράσινη θέρμανση (περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ). Όσον αφορά τα βιώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το σχέδιο περιλαμβάνει επενδύσεις για την ανάπτυξη ηλεκτρολυτικών κυψελών δυναμικότητας 4-6 GW έως το 2030, επενδύσεις σε τεχνολογίες Power-to-X που υποστηρίζονται από το REACT-EU και τα ταμεία δίκαιης μετάβασης και δύο ΣΕΚΕΕ για το υδρογόνο. Τα μέτρα για την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις για την επιτάχυνση της αδειοδότησης μέσω της εθνικής ειδικής ομάδας για την ενεργειακή κρίση (περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ), καθώς και επενδύσεις για τον τετραπλασιασμό της χερσαίας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030, με σκοπό την αύξηση της υπεράκτιας παραγωγής αιολικής ενέργειας, μεταξύ άλλων με δύο ενεργειακές νησίδες. Τα μέτρα αυτά συμπληρώνονται από μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η επέκταση του δικτύου και ένα επικαιροποιημένο πλαίσιο για τις εταιρείες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα για τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού, τα οποία καλύπτουν τη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα από χώρες εκτός της Ένωσης, περιλαμβάνουν επενδύσεις για την προσωρινή αύξηση της εξόρυξης αερίου από κοιτάσματα της Δανίας στη Βόρεια Θάλασσα και την αύξηση της παραγωγής βιοαερίου.

(26) Όσον αφορά την κοινή προτεραιότητα των αμυντικών ικανοτήτων, το σχέδιο περιλαμβάνει δεκαετή συμφωνία-πλαίσιο για την άμυνα της Δανίας κατά την περίοδο 2024-2033, η οποία αυξάνει τις αμυντικές δαπάνες κατά 190 δισ. DKK κατά τη διάρκεια της περιόδου (ποσό που αντιστοιχεί κατά μέσο όρο στο 0,7 % του ΑΕΠ του 2023 ετησίως). Επιπλέον, η Δανία διέθεσε πάνω από 60 δισ. DKK για στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία μεταξύ 2023 και 2028. Συνολικά, αναμένεται ότι οι ετήσιες δαπάνες για την άμυνα θα υπερβούν το 2 % του ΑΕΠ από το 2023 έως το τέλος της περιόδου της συμφωνίας-πλαισίου.

(27) Το σχέδιο παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνέπεια και, κατά περίπτωση, τη συμπληρωματικότητα με τα ταμεία της πολιτικής συνοχής και το ΣΑΑ της Δανίας. Υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με ορισμένα μέτρα του σχεδίου που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ και συμβάλλουν στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Το σχέδιο αναφέρει επίσης μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία και προσθέτει ορισμένες συναφείς πληροφορίες σχετικά με την αλληλεπίδραση των ταμείων της πολιτικής συνοχής με τις εθνικές πολιτικές που αφορούν τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ και τις CSR.

(28) Το σχέδιο έχει ως στόχο να συμβάλει στην κάλυψη των δημόσιων επενδυτικών αναγκών της Δανίας που σχετίζονται με τις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ. Όσον αφορά τη δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, οι επενδυτικές ανάγκες της Δανίας σχετίζονται με τη δέσμευσή της για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 70 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030 και για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2045. Το σχέδιο αναφέρει επίσης τις επενδυτικές ανάγκες που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, τις ψηφιακές δεξιότητες και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων. Όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική ανθεκτικότητα, οι επενδυτικές ανάγκες σχετίζονται με τη δημογραφική αλλαγή, την αύξηση της απασχόλησης και των δεξιοτήτων, καθώς και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας. Οι επενδυτικές ανάγκες που σχετίζονται με την ενεργειακή ασφάλεια αφορούν τη σταδιακή κατάργηση του αερίου, την ανεξαρτησία από το ρωσικό αέριο και το πλαίσιο για νέες τεχνολογίες, όπως η Power-to-X.Όσον αφορά την άμυνα, το σχέδιο περιλαμβάνει αύξηση των αμυντικών δαπανών σε πάνω από το 2 % του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ. Ο πίνακας σχετικά με τις επενδυτικές ανάγκες συμπληρώνεται από εκτενή κατάλογο μέτρων για την αντιμετώπιση των κοινών προτεραιοτήτων.

Συμπέρασμα της αξιολόγησης της Επιτροπής

(29) Συνολικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο της Δανίας πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(30) Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο της Δανίας και θεωρεί ότι η πλήρης εφαρμογή του θα συμβάλει στη διασφάλιση υγιών δημόσιων οικονομικών και στη στήριξη της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, καθώς και της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

(31) Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την αξιολόγηση του σχεδίου από την Επιτροπή. Ωστόσο, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει την αξιολόγησή της για τα μελλοντικά σχέδια σε έγγραφο χωριστό από τις συστάσεις της Επιτροπής για συστάσεις του Συμβουλίου.

(32) Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την αξιολόγηση της Επιτροπής για την πορεία των καθαρών δαπανών και τις κύριες μακροοικονομικές παραδοχές του σχεδίου, μεταξύ άλλων σε σχέση με την προηγούμενη καθοδήγηση της Επιτροπής, καθώς και τις επιπτώσεις της πορείας των καθαρών δαπανών του σχεδίου στο δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την αξιολόγηση της Επιτροπής ότι οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές παραδοχές, αν και διαφέρουν σε ορισμένες περιπτώσεις από τις παραδοχές της Επιτροπής, μεταξύ άλλων επειδή λαμβάνουν υπόψη επικαιροποιημένα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά δεδομένα, είναι συνολικά δεόντως αιτιολογημένες και στηρίζονται σε τεκμηριωμένα οικονομικά επιχειρήματα. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση τη γενική δημοσιονομική στρατηγική του σχεδίου και τους κινδύνους για τις προοπτικές, οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν την πραγμάτωση του μακροοικονομικού σεναρίου και των υποκείμενων παραδοχών, καθώς και την υλοποίηση της πορείας των καθαρών δαπανών του σχεδίου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι το σχέδιο συζητήθηκε στο Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης ότι οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι ενδέχεται να ασκήσουν πίεση στις αμυντικές δαπάνες.

(33) Το Συμβούλιο αναμένει από τη Δανία να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τη δημοσιονομική στρατηγική της ανάλογα με τις ανάγκες, για να εξασφαλίσει την υλοποίηση της πορείας των καθαρών δαπανών της. Το Συμβούλιο αποφασίζει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις οικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις, περιλαμβανομένων εκείνων στις οποίες βασίζεται το σενάριο του σχεδίου.

(34) Το Συμβούλιο θεωρεί ότι απαιτούνται περαιτέρω συζητήσεις για να εξευρεθεί πριν από τον επόμενο γύρο δημοσιονομικής εποπτείας κοινός τόπος όσον αφορά τις επιπτώσεις των σωρευτικών ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών για την ετήσια εποπτεία.

(35) Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την περιγραφή της Επιτροπής σχετικά με τις μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές ανάγκες και προθέσεις που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, και τονίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η υλοποίηση των εν λόγω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Το Συμβούλιο, με βάση τις εκθέσεις που θα υποβάλλει η Επιτροπή, θα αξιολογεί τις εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και θα παρακολουθεί την υλοποίησή τους στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(36) Το Συμβούλιο προσβλέπει στις ετήσιες εκθέσεις προόδου της Δανίας που θα περιέχουν, ειδικότερα, πληροφορίες για την πρόοδο υλοποίησης της πορείας των καθαρών δαπανών, όπως ορίζεται από το Συμβούλιο, και την πρόοδο υλοποίησης ευρύτερων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(37) Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, το Συμβούλιο θα πρέπει να συστήσει στη Δανία να συμμορφωθεί με την πορεία των καθαρών δαπανών, όπως ορίζεται στο σχέδιο,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Δανία:

1. Να διασφαλίσει ότι η αύξηση των καθαρών δαπανών δεν υπερβαίνει τα μέγιστα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα Ι της παρούσας σύστασης.

Βρυξέλλες, 21 Ιανουαρίου 2025.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. DOMAŃSKI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μέγιστοι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών
(ετήσιοι και σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης, σε ονομαστικούς όρους)

Δανία

Έτη		2025	2026	2027	2028
Ρυθμοί αύξησης (%)	Ετήσιοι	5,0	5,7	3,8	2,9
	Σωρευτικοί (*)	12,6	18,9	23,5	27,1

(*) Οι σωρευτικοί ρυθμοί αύξησης υπολογίζονται με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς. Οι σωρευτικοί ρυθμοί ανάπτυξης χρησιμοποιούνται στην ετήσια παρακολούθηση της εκ των υστέρων συμμόρφωσης στον λογαριασμό ελέγχου.